

بسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
مرکز آمار ایران

خلاصه نتایج

طرح آمارگیری از فعالیتهای کمکی حمل و نقل آبی ۱۳۸۶

مرکز آمار ایران

اسفند ماه ۱۳۸۶

مقدمه

بخش حمل و نقل ارتباط دهنده تمامی بخش‌ها و رشته فعالیت‌های اقتصادی به یکدیگر است به نحوی که می‌توان فعالیت آن را یکی از عوامل مؤثر بر تحول اقتصاد کشور دانست. از همین رو در برنامه‌های رشد و توسعه اقتصادی به این بخش توجه خاصی مبذول می‌شود.

از آنجا که محاسبه و ارائه حساب‌های ملی یکی از وظایف قانونی مرکز آمار ایران است، جمع‌آوری آمار و اطلاعات مربوط به انواع هزینه‌ها و درآمدهای کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی به منظور تکمیل پوشش آماری بخش حمل و نقل و زیربخش‌های آن امری ضروری است. به همین دلیل مرکز آمار ایران در تیرماه ۱۳۸۶، این طرح را با هدف تأمین داده‌های مورد نیاز تهیه حساب‌های ملی و منطقه‌ای سال ۱۳۸۵ بخش حمل و نقل در فعالیت کمکی حمل و نقل آبی طراحی و اجرا کرده است. پیش از این نیز، مرکز آمار ایران برای اولین بار در سال ۱۳۷۳ و سپس در سال‌های ۱۳۷۷، ۱۳۸۱ و ۱۳۸۴، طرح آمارگیری از فعالیت‌های کمکی حمل و نقل آبی را به اجرا درآورده است. گزارش حاضر شامل خلاصه نتایج این طرح است که درمقایسه با نتایج اجرای قبلی ارائه می‌شود و نتایج تفصیلی آن نیز بر روی سایت مرکز آمار ایران قرار خواهد گرفت.

تعاریف مفاهیم

کارگاه

مکان یا قسمتی از مکان است که در آن فعالیت اقتصادی مستمر و منظمی انجام می‌گیرد.

فعالیت اقتصادی

فعالیتی است که منجر به تولید کالا یا ارائه خدمت می‌شود.

فعالیت اصلی

فعالیتی است که بیش‌ترین امکانات، تاسیسات و تجهیزات کارگاه برای انجام آن پیش‌بینی شده و معمولاً بیش‌ترین درآمد کارگاه از انجام آن حاصل می‌شود.

دریافتی بابت اداره بندر و کشتیرانی

در صورتی که فعالیت کارگاه اداره بندر و کشتیرانی باشد، مبالغی را از کارگاه‌های دیگر دریافت می‌کند. این مبالغ عبارتند از: حقوق و عوارض بندری بر شناورها، عملیات لایروبی، عوارض تخلیه و بارگیری، عوارض فانوس دریایی، خدمات یدک‌کش و قایق موتوری، راهنمایی شناورها، استفاده شناورها از اسکله و پهلوگیری

آن‌ها، آب و سوخت تحویلی به شناورها، جمع‌آوری زباله شناورها، مخابرات، عوارض بندری بر کالاها، باربری، اجاره تجهیزات و تاسیسات بندری، اجاره دادن انبارها، محوطه، تاسیسات بندر و ...

کارمزد دریافتی نمایندگی شرکت‌های کشتیرانی

مبلغی است که کارگاه، بر اساس قرارداد و به عنوان نماینده شرکت‌های کشتیرانی، بابت انجام فعالیت‌هایی نظیر تخلیه و بارگیری، بارشماری، بازرسی کالا و... برای این شرکت‌ها دریافت کرده است.

درآمد تخلیه و بارگیری

مبلغی است که کارگاه به صورت مجزا، بابت بارگیری بار و یا تخلیه آن از افراد یا مالکان شناورها دریافت کرده است.

درآمد بارشماری

مبلغی است که کارگاه به صورت مجزا، بابت بارشماری کالا از افراد یا مالکان شناورها دریافت کرده است.

درآمد بازرسی کالا

مبلغی است که کارگاه به صورت مجزا، بابت بازرسی کالا از افراد یا مالکان شناورها دریافت کرده است.

درآمد کرایه شناور

مبلغی است که کارگاه بابت اجاره دادن شناور به افراد یا کارگاه‌های دیگر دریافت کرده است.

کارکنان کارگاه

منظور از کارکنان کارگاه، افرادی هستند که در داخل یا خارج کارگاه برای آن کار می‌کنند، اعم از این که به صورت تمام وقت یا پاره‌وقت، قراردادی، خرید خدمت یا رسمی، با مزد و حقوق و یا بدون مزد و حقوق و... در استخدام کارگاه باشند. به عبارت دیگر، نوع استخدام یا چگونگی پرداخت دستمزد و مسائلی نظیر آن‌ها در تعیین تعداد کارکنان کارگاه اهمیت ندارد.

مصارف واسطه

ارزش کالاها و خدماتی است که به صورت داده‌ها در فرایند تولید کارگاه مصرف می‌شوند، به استثنای مصرف دارایی‌های ثابت که به عنوان مصرف سرمایه ثابت، ثبت می‌شوند. مصارف واسطه در این کارگاه‌ها شامل آب، برق، گاز مصرفی، هزینه‌های پستی و مخابراتی، حق بیمه‌های تجاری، تعمیرات جزئی اموال سرمایه‌ای و... می‌باشد.

جبران خدمات کارکنان

مجموع پرداختی‌های کارگاه تحت عنوان مزد و حقوق و سایر پرداختی‌های نقدی و غیر نقدی از قبیل پاداش، اضافه‌کار، هزینه خوراک و پوشاک، حق عائله‌مندی، حق بدی آب و هوا، سهم کارفرما از بیمه‌های اجتماعی، خواربار، هزینه ایاب و ذهاب، حق مسکن و نظایر آن به تمامی کارکنان با مزد و حقوق کارگاه است.

سایر پرداختی‌ها

منظور پرداختی‌های کارگاه بابت استهلاک، مالیات، عوارض، جریمه، خسارت و غرامت، پاداش پایان خدمت، ذخیره مرخصی و بازخرید خدمت کارکنان، پرداخت‌های انتقالی و بازپرداخت اصل و سود وام است.

ستانده

منظور ارزش کالاها و خدماتی است که در کارگاه تولید شده و برای استفاده دیگران، در دسترس قرار می‌گیرد. ستانده در این کارگاه‌ها، شامل دریافتی‌های کارگاه بابت اداره بندر و کشتیرانی، کارمزد نمایندگی شرکت‌های کشتیرانی، تخلیه و بارگیری، بارشماری، کرایه شناور، کرایه تجهیزات بندری و دریایی، کرایه سایر ماشین‌آلات، مابه‌التفاوت خرید و فروش کالاها بدون تغییر شکل، اجاره ساختمان و... می‌باشد.

سایر دریافتی‌ها

منظور دریافتی‌های کارگاه بابت سود سپرده بانکی و غیر بانکی، سود سهام، خسارت و غرامت دریافتی، کمک‌های دریافتی از دولت و کمک‌های دریافتی از سایر سازمان‌ها و مؤسسات و افراد است.

یافته‌های مهم

بررسی نتایج سال ۱۳۸۶ اجرای "طرح آمارگیری از فعالیتهای کمی حمل و نقل آبی" نشان می‌دهد در سال ۱۳۸۵ تعداد ۴۵۱ کارگاه در کل کشور، حداقل به یکی از فعالیتهای کمی حمل و نقل آبی به عنوان فعالیت اصلی مشغول بوده‌اند.

توزیع این کارگاه‌ها برحسب نوع فعالیت اصلی، مبین آن است که فعالیت اصلی ۹ کارگاه (۲/۰ درصد) اداره بندر و کشتیرانی، ۱۶۱ کارگاه (۳۵/۸ درصد) نمایندگی شرکت‌های کشتیرانی، ۱۷۰ کارگاه (۳۷/۸ درصد) تخلیه و بارگیری، ۱۳ کارگاه (۲/۹ درصد) بازرسی کالا، ۶۰ کارگاه (۱۳/۲ درصد) بارشماری، ۳ کارگاه (۰/۷ درصد) کرایه شناور و ۳۴ کارگاه (۷/۶ درصد) سایر فعالیتهای کمی حمل و نقل آبی بوده است. از مجموع این کارگاه‌ها، ۱۱۶ کارگاه (۲۵/۷ درصد) حداقل دارای یک نوع فعالیت فرعی نیز بوده‌اند.

در دوره مورد نظر، تعداد کارکنان کارگاه‌های دارای فعالیتهای کمی حمل و نقل آبی، ۹۶۳۴ نفر بوده است که از این تعداد، ۹۰۹۳ نفر (۹۴/۴ درصد)، کارکن مزد و حقوق بگیر و ۵۴۱ نفر (۵/۶ درصد)، کارکن بدون مزد و حقوق بوده‌اند و بدین ترتیب به طور متوسط در هر یک از این کارگاه‌ها، ۲۱ نفر مشغول کار بوده‌اند.

ارزش پرداختی‌های فعالیتهای کمی حمل و نقل آبی در دوره موردنظر، ۳۰۴۳ میلیارد ریال بوده که از این رقم، ۱۳۱۳ میلیارد ریال (۴۳/۱ درصد) مربوط به مصارف واسطه، ۷۲۰ میلیارد ریال (۲۳/۶ درصد) مربوط به جبران خدمات کارکنان و ۱۰۱۰ میلیارد ریال (۳۳/۲ درصد) مربوط به سایر پرداختی‌ها می‌باشد.

به این ترتیب به طور متوسط ارزش پرداختی‌های هریک از این کارگاه‌ها، حدود ۷ میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به آمارگیری قبل، ۱/۳ برابر شده است. همچنین پرداختی ماهانه به هریک از کارکنان مزد و حقوق‌بگیر این کارگاه‌ها به طور متوسط، ۶/۶ میلیون ریال می‌باشد.

براساس اطلاعات حاصل از اجرای این طرح، ارزش دریافتی‌های فعالیت‌های کمکی حمل و نقل آبی در دوره مورد بررسی، حدود ۷۶۳۴ میلیارد ریال بوده است که ۱۵۵۴ میلیارد ریال از آن (۲۰/۴ درصد) بابت اداره بندر و کشتیرانی، ۷۵۵ میلیارد ریال (۹/۹ درصد) بابت کارمزد نمایندگی شرکت‌های کشتیرانی، ۳۷۲۶ میلیارد ریال (۴۸/۸ درصد) مربوط به تخلیه و بارگیری، ۱۳۶ میلیارد ریال (۱/۸ درصد) مربوط به بارشماری، ۸ میلیارد ریال (۰/۱ درصد) مربوط به بازرسی کالا، ۲۸ میلیارد ریال (۰/۴ درصد) مربوط به کرایه شناور، ۲۴۶ میلیارد ریال (۳/۲ درصد) مربوط به کرایه تجهیزات بندری و دریایی، ۱۱۳۶ میلیارد ریال (۱۴/۹ درصد) مربوط به سایرستانده‌ها و ۴۵ میلیارد ریال (۰/۶ درصد) مربوط به سایر دریافتی‌ها می‌باشد و نشان می‌دهد به طور متوسط ارزش دریافتی‌های هر یک از این کارگاه‌ها، حدود ۱۷ میلیارد ریال بوده که نسبت به آمارگیری قبل، ۱/۰۵ برابر شده است.

۱- مقایسه عملکرد کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی کشور در سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۵

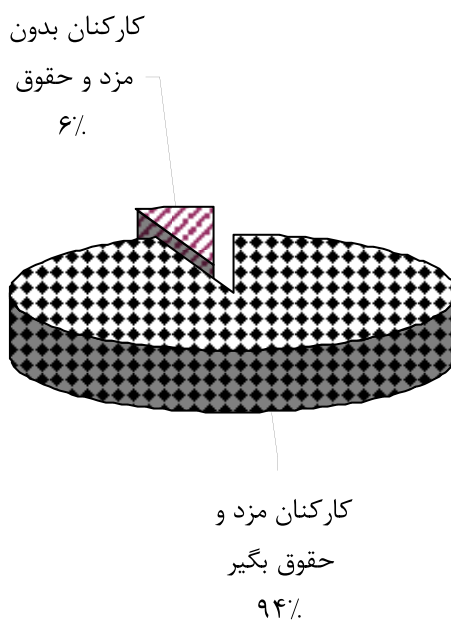
۱۳۸۵	۱۳۸۳	شرح
۲۷۸	۶۲	تعداد کارگاه (۱)
۲۸۹۳۸	-	تعداد شناور وارد شده (فروند)
19567	-	تعداد شناور خارج شده (فروند)
۲۷۷۲۴	5815	تعداد شناور تخلیه شده (فروند)
۱۷۳۷۵	5178	تعداد شناور بارگیری شده (فروند)
۷۰۸۴۵۲۳۹	12331185	مقدار کالای تخلیه شده (تن)
۳۴۵۷۱۳۴۵	4730357	مقدار کالای بارگیری شده (تن)
۳۲۷۳۱	3071	تعداد شناور بارشماری شده (فروند)
۳۳۰۳	1420	تعداد شناور بازرسی کالا شده (فروند)
580	-	تعداد شناور کرایه داده شده (فروند)
2633166	۳۰۲۰۲۶	مقدار آب فروخته شده (لیتر)
14133179	۱۰۹۱۱۳۵	مقدار سوخت فروخته شده (لیتر)

(۱) - اختلاف در تعداد کارگاه‌های سال ۱۳۸۵ در مقایسه با ۱۳۸۳ به دلیل استفاده از چارچوب جدید براساس داده‌های ثبتی (سلزمان بنادر و کشتیرانی) می‌باشد.

۲- مقایسه تعداد کارکنان کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی کشور
در سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۵

۱۳۸۵	۱۳۸۳	شرح
۹۶۳۴	۴۹۱۵	جمع
۹۰۹۳	۴۸۰۴	کارکنان مزد و حقوق بگیر
۵۴۱	۱۱۱	کارکنان بدون مزد و حقوق

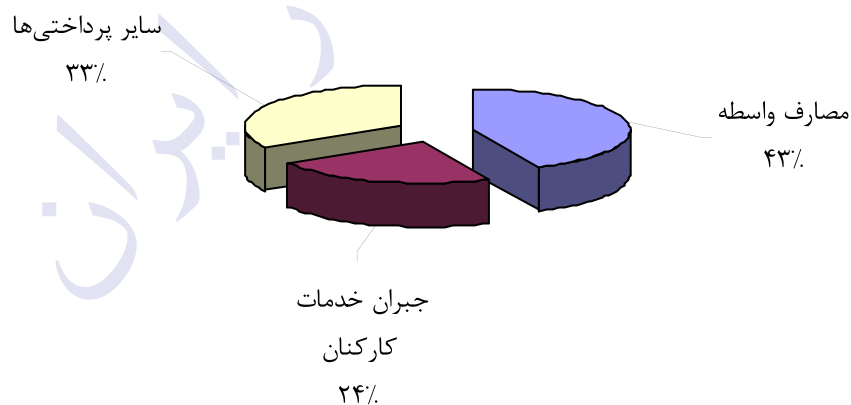
نمودار ۱- انواع کارکنان کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی در سال ۱۳۸۵

۳- مقایسه ارزش انواع پرداختی‌های کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی کشور
در سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۵ (میلیارد ریال)

شرح	۱۳۸۳	۱۳۸۵
جمع	۶۰۶	۳۰۴۳
مصارف واسطه	۲۹۸	۱۳۱۳
جبران خدمات کارکنان	۲۶۰	۷۲۰
سایر پرداختی‌ها	۴۷	۱۰۱۰

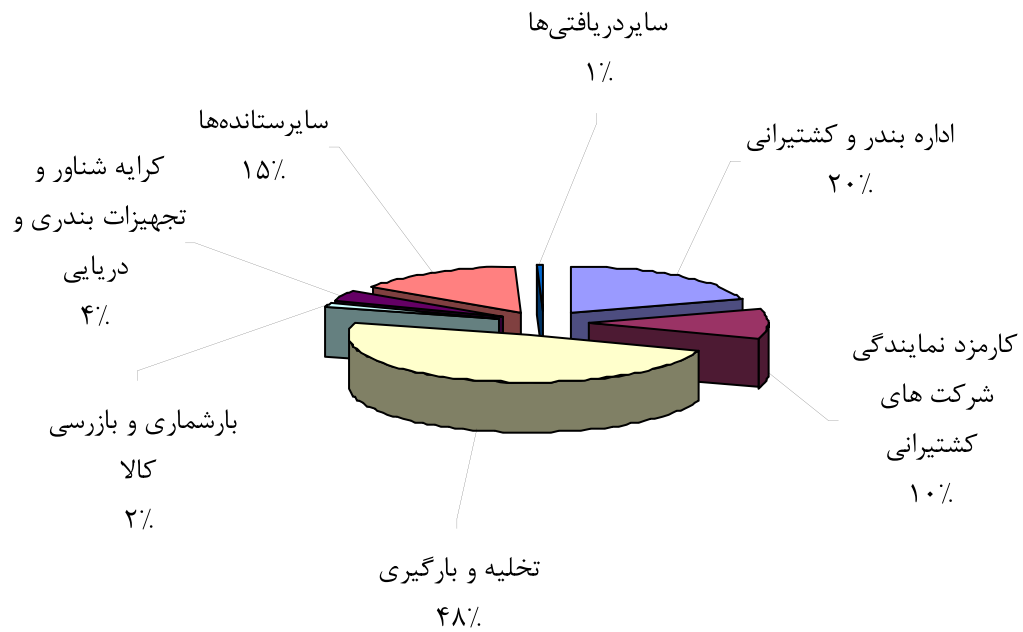
نمودار ۲- انواع پرداختی‌های کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی در سال ۱۳۸۵

۴- مقایسه ارزش انواع دریافتی‌های کارگاه‌های دارای فعالیت کمکی حمل و نقل آبی کشور
در سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۵ (میلیارد ریال)

۱۳۸۵	۱۳۸۳	شرح
۷۶۳۴	۱۹۵۴	جمع
۱۵۵۴	۹۴۱	اداره بندر و کشتیرانی
۷۵۵	۳۰	کارمزد نمایندگی شرکت های کشتیرانی
۳۷۲۶	۱۴۵	تخلیه و بارگیری
۱۳۶	۱۲	بارشماری
۸	۵	بازرسی کالا
۲۸	۳۸	کرایه شناور
۲۴۶	۶	کرایه تجهیزات بندری و دریایی
۱۱۳۶	۱۰۰۳	سایرستاندها
۴۵	۷۱۵	سایر دریافتی‌ها

نمودار ۳- انواع دریافتی‌های کارگاه‌های دارای فعالیت‌های کمکی حمل و نقل آبی در سال ۱۳۸۵

دانشگاه
ایران